

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

PASĀKUMI BIOTOPU UN SUGU AIZSARDZĪBAS ATJAUNOŠANAI UN ANTROPOGĒNAS SLODZES MAZINĀŠANAI

Biotopu atjaunošana nepieciešama, lai novērstu īpaši aizsargājamo biotopu un tiem raksturīgo sugu izzušanu vai stāvokļa pasliktināšanos.

Biotopi ir būtisks elements ekosistēmā. Stabila ekosistēma ir kā tīkls, kurā svarīgs ir katrs mezgls. To veido neskaitāmas barības ķēdes.

Biotopu atjaunošanas darbi tiek veikti no 20.gs. 90.gadu beigām.

EKOSISTĒMA

nosaka mūsu dzīves vidi un iespējas tajā pastāvēt

NEDZĪVĀS DABAS ELEMENTI

ūdens, ieži, gaiss

DZĪVIE ORGANISMI

augi, dzīvnieki, baktērijas, sēnes

Pateicoties ekosistēmu pakalpojumiem, katrs dabas aizsardzībā ieguldītais eiro veido ekonomikas ieguvumus 10 – 20 eiro vērtībā.

Ekosistēmu veido dabas dzīvā daļa, piemēram, augi un dzīvnieki, kā arī vietas, kur tie dzīvo – meži, pļavas, upes un citi biotopi.

Ekosistēmai ir jābūt stabilai, lai tā pilnvērtīgi varētu sniegt visus pakalpojumus.

EKOSISTĒMU PAKALPOJUMU VEIDI

APGĀDE

- PĀRTIKA
- KURINĀMAIS
- ŪDENS
- CELTNECĪBAS MATERIĀLI
- MEDICĪNA

KULTŪRAS PAKALPOJUMI

- AINAVU BAUDĪŠANA
- ESTĒTISKĀ IEDVESMA
- ATPŪTA DABĀ
- VESELĪBAS VEICINĀŠANA
- TŪRISMS

ATBALSTA UN REGULĀCIJAS PAKALPOJUMI

- BARĪBAS VIELU APRĪTE
- SKĀBEKĻA RAŽOŠANA
- KLIMATA UN GAISA KVALITĀTES REGULĀCIJA
- AUGSNES VEIDOŠANĀS
- DABAS KATASTROFU KONTROLE
- ĢENĒTISKĀS DABAS DAUDZVEIDĪBAS UZTURĒŠANA
- PIESĀRŅOJUMA SAMAZINĀŠANA

Priede jūras krastā attīra gaisu no piesārņojuma, dod patvērumu dzīvajām radībām, aiztur vēju vētras laikā, ar sakņu sistēmu stiprina kāpas.

Meži darbojas kā unikāli gaisa attīrītāji.

Mitrāji, uzkrājot ūdeni, novērš plūdu risku to apkārtnē.

Mikroorganismi, sēnes un augsnes dzīvnieki noārda organiskās atliekas, kā rezultātā tās neuzkrājas.

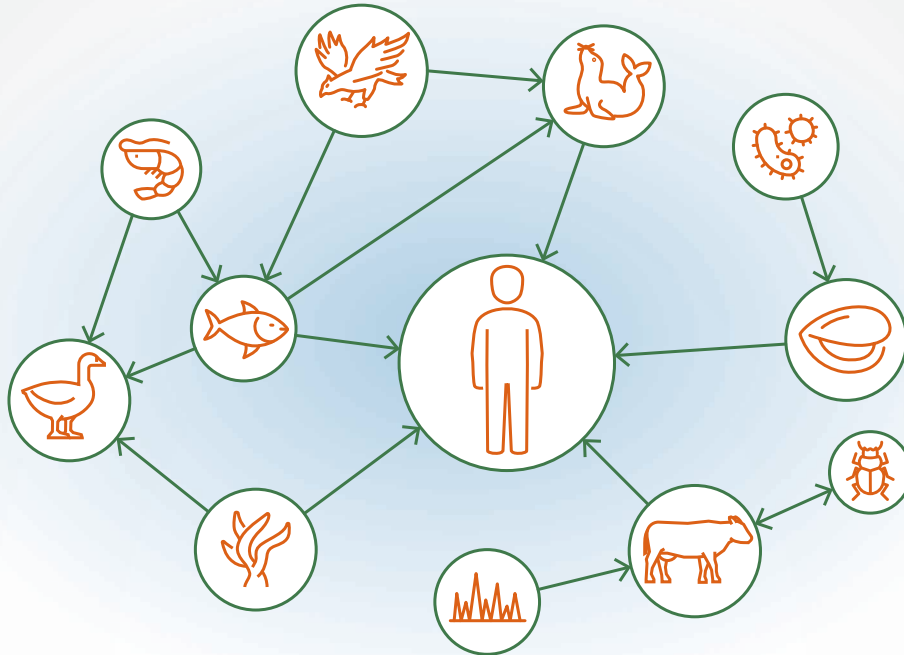

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

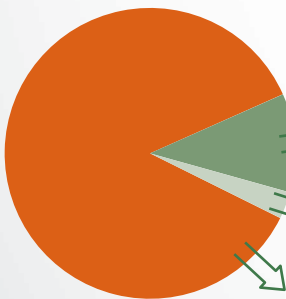
Planēta ir viena un dabas
resursi nav bezgalīgi. Tāpēc
ir svarīgi atjaunot biotopus.

60% ↓

Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) Tūkstošgades ekosistēmu novērtējuma (*The Millennium Ecosystem Assessment*) ietvaros tiek lēsts, ka 60% ekosistēmu pakalpojumu izmantoti līdz degradācijai. Cilvēka darbības rezultātā daba vairs nav spējīga pietiekami saražot kvalitatīvus ekosistēmu pakalpojumus.

BIOTOPU STĀVOKLIS LATVIJĀ

11% biotopu ir labvēlīgā
aizsardzības stāvoklī

3% biotopu aizsardzības
statusa vērtējumam
trūkst datu

86% direktīvā iekļauto biotopu
veidu ir **NELABVĒLĪGĀ
AIZSARDZĪBAS STĀVOKLĪ:**

- gandrīz visi daļēji dabisko zālāju (t. sk. piejūras zālāji un kadiķu audzes) un mežu biotopu veidi,
- augstie purvi un kaļķaini zāļu purvi,
- virsāji,
- priekškāpas, mežainas piejūras kāpas,
- mezotrofi ezeri un eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju.

BIOTOPU ATJAUNOŠANAS AKTIVITĀTES:

1. **NOVĒRST BIOTOPA IZZUŠANU,**
ieviešot pietiekamus un
atbilstošus apsaimniekošanas
pasākumus;

2. **PALIELINĀT BIOTOPA
PAŠATJAUNOŠANĀS SPĒJAS** -
aizdambējot purva novadgrāvjus,
pakāpeniski atjaunojas purvam
raksturīgais hidroloģiskais režīms,
mazinot purva aizaugumu,
veicinot ūdens uzkrāšanos, u.t.t.

Sarūkot biotopu platībām un kvalitātei, arvien
vairāk apdraudētas kļūst specifisku sugu
populācijas, kas saistītas ar katru biotopa veidu.
Tas nozīmē atsevišķu sugu un biotopu izplatības
sarūkšanu ne tikai lokālā, bet arī Eiropas vai pat
globālā mērogā.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Savienības
strukturārfondi un
Kohēzijas fonds